

Protokoll fra fellesmøte Nord-Troms Ungdomsråd og Nord-Troms regionråd, Fagrådet og politiske rådgivere

Sted	Kvænangsbotn, Grendehuset
Tid	28.5.2019 kl. 10.30-14.30

Tilstede	
Nord-Troms Ungdomsråd	Skjervøy: Siril Jørgensen Nordreisa: Ramona Thomassen Oda K J Fossvoll (for Anna Henriksen) Storfjord: Alise S. Bruvold (for Jacop Seppola) Nikolas Fagerli Kvæningen: Lea Kaino-Hestnes Joahne Mari Johansen
Fagrådet	Silje Båtnes Eirik Hasselberg Kjersti Rennestraum Marit Boberg
Politiske rådgivere	Kåre Eriksen, Storfjord Vera Wassnes, Kvæningen Øyvind Evanger, Nordreisa
Nord-Troms regionråd	Svein O. Leiros, Kåfjord Ørjan Albrigtsen, Skjervøy Øyvind Evanger, Nordreisa Knut Jentoft, Storfjord (pr telefon) Eirik Losnegaard Mevik, Kvæningen
Nord-Troms regionråd - adm.	Lise Jakobsen Berit Fjellberg
Forfall	Kåre Bjørnar Olsen, Lyngen (Fagrådet) Jill Fagerli, Storfjord (Fagrådet) Ingrid Lønhaug, Skjervøy (pol. rådgiver) Else Lill Lyngra, Lyngen (pol. rådgiver) Jens A. Simonsen, Kåfjord (pol. rådgiver) Ingvild Ringbakken, Lyngen Tuva Skogheim, Lyngen Vilde Karlsen, Skjervøy Anna Elisa Lund Henriksen, Nordreisa Mathias Nilsen, Kåfjord Oliver Løvli, Kåfjord Dan-Håvard Johnsen, Lyngen (ordfører)

KI 1030 Lunsj og fellesmøte RUST og regionrådet

Tema: Veileder for ungdomsmedvirkning i Nord-Troms

- 5 minutter om bakgrunnen for «Veileder for ungdomsmedvirkning i Nord-Troms» v/ politisk rådgiver
- Spørsmål, drøfting og forslag til vedtak

Halvtimes verksted: Unge eksperter og voksne beslutningstakere i grupper

- Innledning v/ leder Siril og nestleder Ramona
- Spør de unge ekspertene: Ka e bra me å bo her? Ka skal vi gjøre for at det skal bli enda bedre?
- Spør de voksne beslutningstakerne: Fra ord til handling – kordan får vi det til?
- 3 minutter presentasjon fra gruppene
- Oppsummering v/ saksordfører Eirik

KI 1200 RUST-møte:

NORD-TROMS UNGDOMSRÅD

17/19 GODKJENNING AV PROTOKOLL

18/19 SIA SIST! KOMMUNERUNDEN OG ORIENTERING

19/19 OMDISPONERING AV STØTTE NORDREISA UNGDOMSRÅD

20/19 POLITISK FRAVÆR – HØRINGSSVAR TIL NYE LÆREPLANER

21/19 RAPPORT FRA UNGDOMSBEDRIFTER

KI 1300 Orientering fra Omstillingsprosjektet i Kvæningen og omvisning ved Kvæningen Kraftverk

kl 1430 Hjemtur

Ingen merknad til innkalling.

Møteledere: Siril Jørgensen og Svein Leiros

TEMA: VEILEDER FOR UNGDOMSMEDVIRKNING I NORD-TROMS

Innledning; bakgrunn for «Veileder for ungdomsmedvirkning i Nord-Troms» v/ politisk rådgiver Kåre Eriksen

- *Hvordan har det vært arbeidet med veilederen*
- *Gjennomgang av hovedmoment, spesielt fokus på fraværsutfordringen*
- *Oppfordring til å behandle denne i egen kommune*

Sak 26/19 Godkjenning av veileder for politisk ungdomsmedvirkning i Nord-Troms (behandles i fellesmøte med RUST)

Saksdokumenter:

- Forslag til veileder for politisk ungdomsmedvirkning i Nord-Troms

Saksbehandler: Lise Jakobsen/Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Stortinget vedtok ny lov om kommuner og fylkeskommuner 11. juni 2018. Loven vil tre i kraft i løpet av 2019. I ny kommunelov § 5–12 er det fastsatt *at kommuner og fylkeskommuner skal opprette eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.*

Kommunene i Nord-Troms har hatt ungdomsråd i 20 år. I tillegg til velfungerende kommunale ungdomsråd, har vi et godt etablert regionalt ungdomsråd (RUST) som eies og organiseres av Nord-Troms regionråd. Vi har også et fagråd for de med administrativt ansvar for kommunale ungdomsråd. For å sikre politiske medvirkning og innflytelse har ordførerne et spesielt ansvar for ungdomsrådene, samt at hvert Formannskap har utpekt en politisk rådgiver skal involvere og støtte ungdomsrådet i det politiske arbeidet.

Vurderinger:

Selv om alle seks kommuner i Nord-Troms oppfyller kravet i den nye kommuneloven, er det nå en gylden anledningen til å utvikle ungdomsdemokratiet i regionen ytterligere. RUST – Regional ungdomssatsing i Nord-Troms ønsker at ungdom være deltakere i samfunnsutvikling og involveres der beslutninger tas.

Vi skal gå fra «saker som angår dem» til en reell stemme fordi alle saker angår ungdom og framtida. Ungdomsrådene skal jobbe mer politisk og bli bedre på å fremme saker til kommunestyret og til ungdommens fylkesting. Ungdomsrådernes tydelige bidrag til hverdagen for ungdom i egen kommune skal gjøre ungdomsrådet mer attraktivt. Økt involvering av ungdom skal bidra til større innflytelse, kunnskap og deltakelse i politikk og til utvikling av demokratiet.

RUST – Regional ungdomssatsing i Nord-Troms har utarbeidet en veileder som skal være retningsgivende for politisk ungdomsmedvirkning i kommunene. Den er et supplement til vedtekter, retningslinjer og organisering som hver kommune har for ungdomsrådet.

Fagrådet og de politiske rådgiverne har deltatt i arbeidet med denne felles veilederen.

Forslag til vedtak:

1. Nord-Troms Regionråd og Nord-Troms ungdomsråd godkjenner det fremlagte forslaget til veileder for politisk ungdomsmedvirkning i Nord-Troms.
2. Veilederen for politisk ungdomsmedvirkning oversendes kommunestyrene i eierkommunene til behandling.

Vedtak: forslag til vedtak ble enst vedtatt.

VERKSTED: UNGE EKSPERTER OG VOKSNE BESLUTNINGSTAKERE I GRUPPER

Innledning v/ leder Siril og nestleder Ramona, Nord-Troms Ungdomsråd

- Bra å være i ungdomsrådet å kunne få si sine meninger og få være med å påvirke, at det er et organ som kan støtte forslag fra ungdom
- God læreprosess å være med i ungdomsråd – har overføringsverdi til for eksempel skolearbeid
- Fint å være med i RUST, blir kjent over kommunegrensene
- God på dette i Nord-Troms, blir spurt om å dele erfaringer med ungdomsråd utenfor regionen
- Fint å være med å påvirke i et demokrati
- Reell stemme, være med å gjøre politiske beslutninger
- Ønsker å bli bedre på å løfte saker til kommune, regionråd og fylkesting
- Viktig i hverdagen å ha en reell stemme, være med å påvirke – lettere å rekruttere ungdommer om de kjenner til ungdomsrådene – og vet hva de driver med
- Bidrar til økt involvering, og et viktig bidrag til demokratiet
- Har et bra ungdomsråd som fungerer, viktig å få dette til framover

Det ble delt i grupper. Presentasjon fra gruppene:

Vi spør de unge ekspertene: Ka e bra me å bo her?

- Flott kommune å bo i
- Små og samlende forhold – alle kjenner alle
- Flott natur
- Ny idrettshall i Kvæningen – gleder seg til
- Mange ulike fritidsaktiviteter
- Samler ungdom på kommunehuset i Kvæningen i påvente av ungdomsklubb
- Blir invitert av voksne
- Får gjennom saker for eksempel ungdomsklubb
- Fint med en plass som ikke er idrett
- Kommunene har en god kontakt. Rust gir kontakt mellom flere kommuner på tvers.
- Bra med ungdomsrådene – ungdommene har en sterk stemme

- Godt med sekretær og politiske veiledere.
- Har tatt utgangspunkt i vi som bor her nord
- Vi blir bedre kjent – utvikle oss i lag
- Sterke ungdomsråd – vi blir sett av de voksne, og har voksne ressurser
- Gode lokalsamfunn, fin natur og god plass
- Framoverlent på tvers av kommunegrensene
- Gode fritidsaktiviteter
- Felles ønske om å få til ting på tvers av kommunegrensene
- Møteplass for ungdom er viktig

Ka skal vi gjøre for at det skal bli enda bedre?

- Fokus på ungdom
- Vi er framtida
- Vi skal føre arven videre
- Vi har en mening om alt, viktig å bli hørt, må kunne stole på de voksne
- Flinkere til å snakke om ungdomsrådet. Gi mer informasjon.
- Mer rekruttering. (henger sammen med manglende informasjon)
- Få fram meninga til de yngste.
- Snakke mer om ungdomsråd – mer info
- Mere fokus på rekruttering – få vet hva ungdomsråd er
- Bedre kollektivtransport både på tvers av kommunegrensene og innad i kommunene

Vi spør de voksne beslutningstakerne: Fra ord til handling – kordan får vi det til?

- Lytte til ungdommen i alt politiske arbeid
- Involvere
- Tale og forslagsrett
- Kursing viktig – tørre å ta ordet
- Ungdom har mye makt – får nesten alltid gjennomslag
- Avgjørende med administrativ ressurs og politiske rådgiver
- Lytte til ungdommen, kursing, ha på plass en administrativ ressurs.
- Kort prosess fra ord til handling.
- Bedre infrastruktur internt og eksternt.
- Lokale ungdomskonferanser – hva er ungdomsråd hva kan det brukes til
- Ta i bruk sosiale media
- Tettere kobling mot skolen – aktiv del av undervisningen

- Kort vei fra ungdom til politikere i Nord-Troms, – bare å ta kontakt
- Følge opp saker i forhold til infrastruktur, frem sak til k-styrene, regionrådet, fylkeskommunen
- Ta initiativ i de enkelte kommunene om fravær og ungdomsmedvirkning som samfunnsfag
- Sørge for at ny veileder tas opp i kommunestyret
- Tydeliggjøre at ungdomsråd er viktig – ungdomsmedvirkning som utvikling og strategi
- God forankring!

Gruppe Fagråd+politiske rådgivere

Hvordan legge til rette for at ungdomsrådet når fram?

- Gjøre ungdomsrådet trygt. Ungdomsrådene må være tydelig.
- Legge til rette sakslista slik at sakene som omhandler ungdom slik at sakene som omhandler ungdom først i møtet.
- Sende saker på høring til ungdomsrådet.
- Vær konkret.
- Prat med store bokstaver – vær tydelig
- Hjelpe til med forberedelsen til møtene
- Legg til rette sakslista for ungdomsrådene
- Merke saker som er relevant for ungdom
- Involvere ungdom i saksbehandling – for eksempel sende saker til høring i forbindelse med saksbehandlingen

Oppsummering ved saksordfører Eirik Mevik:

- Mye positivt med å bo i Nord-Troms
- Vi må bli bedre med informasjon for å få til rekruttering
- Får på plass reell påvirkning – artig å få en sak opp i kommunestyret
- Den administrative ressursen er ekstremt viktig for ungdommene
- Viktig med politisk rådgiver for å få løftet fram politiske saker

Saksliste Nord-Troms ungdomsråd:

Fra Ungdomsrådet møtte samme deltakere som øvrige møter samme dag.

17/19 GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedlegg:

- Protokoll fra RUST-møte 20. mars 2019

Vedtak: Protokoll godkjennes

18/19 SIA SIST! KOMMUNERUNDEN OG ORIENTERINGER

Nordreisa

- Aktiv sommer 24.6-5.7 – aktiviteter 13-19 år. Samarbeider med Kåfjord om Sjøcamp
- Rekruttering av nye medl. i ungdomsrådet på ung.skolen resulterte i 3 ny representanter
- Har hatt befaring på ny ungdomsklubb som åpner i høst – ser veldig fint ut.
- Møte med Øyvind om sakslista til komm.styret.

Kåfjord

- Møte i juni
- Ungdomsrådet skal orientere i hvert kommunestyre
- 20 000 kr fra RUST til stedsutvikling: Arrangerer sykkeldag i slutten på Holmen i august i samarbeid med Røde Kors, Vegvesenet og andre.

Storfjord

- Arrangerte sosialkveld, men med bare 15 stk.
- 20 000 kr fra RUST til stedsutvikling: Skal bygge gapahuker på Hatteng og i Skibotn

Skjervøy

- Har hatt ungdommens kommunestyre og temadag om psykisk helse
- Har levert høringsuttalelse om ny fotballhall på Skjervøy til plankomite v / SIK og kommunen
- Har deltatt i arbeidet med ny visjon for Skjervøy
- Søppelaksjon

Kvænangen

- 2 repr. fra rådet i kommunestyret
- BUFFF – klubb og samholdskveld
- Pizzakveld i Badderer
- Vaffelsalg på ungd.skolen.

Annet:

- Plakater delt ut til alle for oppheng på skoler etc.: Prøv sjøl-fondets sommerjobbkampanje
-

19/19 OMGJØRING AV STØTTE TIL KVELDSTURNERING FOR UNGDOM I NORDREISA

Søknad om omgjøring av pengestøtte

Nordreisa ungdomsråd søkte pengestøtte fra Rust 26.02.19 til deres arrangement «Kveldsturnering» for ungdom. Pga. for få påmeldte lag til arrangementet 11.april ble turneringen utsatt til 2.mai.

Turneringen ble dessverre avlyst 2.mai pga. for få påmeldte lag.

Derfor ønsker vi å søke om omgjøring av pengestøtte til et annet arrangement: «Åpning av Ungdomsklubben» i Nordreisa.

Ungdomsklubben er per dags dato under ombygging, men er planlagt at bygget skal stå ferdig innen mai 2019. Etter dette gjenstår å få på plass innholdet i klubben, og selve driften.

Målet er at klubben er klar for åpning ved skolestart august 2019. Planen er at da skal det være en offisiell åpning ved ordfører, ungdomsrådet, sektorleder m.fl.

Vi håper at de 5000 kr vi fikk i støtte fra Rust til «Kveldsturnering» kan omgjøres til bruk ved «Åpning av Ungdomsklubben».

Vi håper på positiv respons!

Med vennlig hilsen

Nordreisa Ungdomsråd

Kontaktperson:

Silje Båtnes, sekretær og Ungdomskontakt.

Tlf: 41706116

Silje.Batnes@nordreisa.kommune.no

Repr. fra Nordreisa ungdomsråd erklærte seg inhabile og forlot møtet under behandlingen.

Forslag til vedtak: Nord-Troms ungdomsråd støttet turnering med 5000kr.

Nordreisa ungdomsråd søker om å beholde støtten til åpningsarrangement for ny ungdomsklubb. Søknaden innvilges.

Vedtak: Enstemmig vedtatt

20/19 POLITISK FRAVÆR – HØRINGSSVAR TIL NYE LÆREPLANER

Nord-Troms ungdomsråd har tidligere gitt en uttalelse om **Ungdomsmedvirkning – fra politisk fravær til godkjenning som samfunnsfag**. Kunnskapsdepartementet svarte med å henvise til nye læreplaner er som er høring fram til 15. juni.

Forslag til vedtak: Nord-Troms ungdomsråd avgir følgende hørings svar:

Fraværgrensa i videregående skole skaper utfordringer for engasjerte og ressurssterke ungdommer som ønsker å delta i politisk arbeid. Ungdomsrådene i Nord-Troms (kommunalt og regionalt) har stor aktivitet på områder som berører samfunnsutviklingen i regionen. Deltakelse i ungdomsråd involverer ungdom der beslutninger tas, sikrer medvirkning og at ungdom former fremtida i eget lokalsamfunn. Gjennom deltakelse i ungdomsråd tar ungdom ansvar og øker sin

kunnskap om muligheter og utfordringer i regionen. Ungdommene bygger relasjoner, deler erfaringer og blir kjent med det politiske systemet. Ungdomsrådsarbeid gjør også voksne politikere mer bevisste på ungdomsmedvirkning og bidrar til utvikling av demokratiet.

Ny kommunelov vedtatt i juni 2018 pålegger kommuner å ha ungdomsråd og definerer representanter i ungdomsråd med samme regler som folkevalgte. Det er et paradoks at en samtidig skal kalle ungdommers medvirkning og samfunnsengasjement som fravær i skolen. Deltakelse i ungdomsråd må synliggjøres i mål i læreplaner og godkjennes som kompetanse i samfunnsfag.

Vedtak: Enstemmig vedtatt

Møtet hevet kl 13.00

Kl 1300 Orientering fra Omstillingsprosjektet i Kvæningen og omvisning ved Kvæningen Kraftverk
kl 1430 Hjemtur

03.06.2019 *Lise Jakobsen*